

2.8. Մեծությունների համեմատումը (մի քանի քայլով)

Երեխայի հետ զբաղվողին

1. Մի բնակարանում 9 բնակիչ կար, իսկ մյուսում՝ 6-ով պակաս: Երկրորդ բնակարանի բնակիչները քանի՞ անգամ էին քիչ:

Երկու բնակարաններից մեկում 9 մարդ է ապրում, մյուսում՝ նրանից, այսինքն 9-ից 6-ով պակաս: Ուրեմն երկրորդ բնակարանում 3 մարդ է ապրում ($9 - 6 = 3$): Նշանակում է, մենք պիտի պարզենք, թե 3-ը 9-ից քանի՞ անգամ է քիչ կամ՝ 9-ը 3-ից քանի՞ անգամ է շատ: Կամ՝ 9-ի մեջ քանի՞ 3 կա: Ուրեմն՝ **3 անգամ** ($9 : 3 = 3$):

2. Խաղալիք արջուկը 200 դրամ արժե, իսկ խաղալիք զինվորը՝ 2 անգամ պակաս: Արջուկը զինվորից ինչքանով է թանկ:

Խաղալիք զինվորն արջուկից 2 անգամ քիչ արժե՝ էժան է, նշանակում է, որ արջուկին տված փողով՝ 200 դրամով կարող ենք 2 զինվորիկ գնել: Այսինքն 2 հատ զինվորը 200 դրամ են: 2 հատ քանի՞ դրամն է 200 դրամ: Ճիշտ է՝ **100 դրամը**: Ստուգե՞նք: 2 հատ 100 դրամը ($2 \times 100 \text{դր.} = 200 \text{դր.}$):

Արի խնդիր լուծենք

1. Բաճկոնը 120 դոլար արժե, իսկ զգեստը՝ 3 անգամ պակաս: Բաճկոնն զգեստից ինչքանով է թանկ:

Ղուծիր ու պարասխանով փեյ արուզիր:

Սրտե՛ք, 80 մատուց:

2. Անին 18 տարեկան է, իսկ Աստղիկը նրանից 3 անգամ փոքր է: Աստղիկն Անիից քանի՞ տարով է փոքր:

Ղուծիր ու պարասխանով փեյ արուզիր:

Սրտե՛ք, 15 մատուց:

Ազատ Նավարկություն

(Եթե խնդիրները լուծելիս դժվարանաս, վերևում լուծված խնդիրներին նայիր: Կարդա, ուշադիր մտածիր ու խնդիրը հաստատ կլուծես:)

1. Նարինեն 3 խաղալիք է պատրաստել: Դա Արմենի պատրաստածից 2 անգամ քիչ է: Ո՞վ է ավելի շատ խաղալիք պատրաստել և որքանով:
2. Առաջին դասարանում 6 պահարան կա, իսկ երկրորդում՝ 3-ով պակաս: Առաջին դասարանում քանի՞ անգամ շատ պահարան կա:
3. Առաջին խաղակեսին ֆուտբոլիստները 5 գոլ խփեցին, իսկ երկրորդ խաղակեսին՝ 5 անգամ քիչ: Երկրորդ խաղակեսին քանիսով պակաս գոլ խփեցին:
4. 5 արկղ սալորը 45 կգ է կշռում, իսկ 6 արկղ խաղողը՝ 18 կգ: Մի արկղ խաղողն է ծա՞նր, թե՞ մի արկղ սալորը: Բանի՞ անգամ:
5. 6 տուփ մատիտը 48 գ է կշռում, իսկ 4 տուփ ռետինը՝ 16 գ: Մի տուփ մատիտը մի տուփ ռետինից քանի՞ անգամ է ծանր:
6. Ընկերներս ու ես 3 շարք խնձորենի տնկեցինք, ամեն շարքում՝ 5 ծառ: Եղբայրս ու իր ընկերները 8 խնձորենի տնկեցին: Մենք քանի՞ խնձորենի ավելի տնկեցինք:

7. Եղբայրս 20 տարեկան է, իսկ քույրս նրանից 15 տարով փոքր է: Քույրս եղբորիցս քանի՞ անգամ է փոքր:
8. Հողամասից 55 ձմերուկ հավաքեցինք, իսկ սեխ՝ 44-ով պակաս: Չմերուկը քանի՞ անգամ ավելի էր:
9. Այգում 5 շաք կեռասենիկա (ամեն շաքում 8 ծառ) և 4 շաք խնձորենի (ամեն շաքում 5 ծառ): Խնձորենիները կեռասենիներից քանի՞ անգամ են քիչ:
10. 4 տուփ մատիտ ունեն (ամեն տուփում 20 մատիտ) և 4 տուփ նշագրիչ (ամեն տուփում 10 նշագրիչ): Մատիտներս նշագրիչներիցս քանի՞ անգամ են շատ: Իսկ քանիստ՞վ են շատ:
11. Մեր դասարանը դպրոցի այգում 14 ծառ է տնկել: Դա ընկերոջս դասարանի տնկածից 2 անգամ քիչ է: Ո՞ր դասարանն է ավելի շատ ծառ տնկել և որքանո՞վ:
12. Բազիլիո կատուն, միամիտների խաբելով, 18 ոսկի էր գողացել, որն Ալիսա աղվեսի գողացածից 3 անգամ շատ էր: Ո՞վ էր ավելի շատ գողացել և ինչքանո՞վ:
13. Ճնճողուկներն ու աղավնիները Մոխրոտին օգնում էին ոսպը ցորենից առանձնացնելու: Աղավնիները 24 կգ մաքրեցին, ճնճողուկների մաքրածից 3 անգամ շատ: Որո՞նք ավելի շատ մաքրեցին և ինչքանո՞վ:
14. Գրադարանում 3 պահարանի մեջ հայերեն գրքեր են (ամեն պահարանում՝ 80 գիրք) և 4 դարակ ռուսերեն գրքեր (ամեն դարակում՝ 20 գիրք): Հայերեն գրքերը ռուսերեն գրքերից քանի՞ անգամ են շատ:

2.9. Երկու արտադրյալների գումարի որոշումը

Երեխայի հետ զրադվողին

1. Այգում 5 շարք կեռասենի կա (ամեն շարքում՝ 8 ծառ) և 4 շարք խնձորենի (ամեն շարքում՝ 5 ծառ): Այգում քանի՞ ծառ կա:

Այգում շարքերով կեռասենիներ և խնձորենիներ են տնկված (չգիտենք, թե որից ինչ քան): Կեռասենիների ամեն շարքում 8 ծառ կա, ուրեմն 5 այդպիսի շարքում կլինի 5 անգամ շատ՝ $5 \times 8 = 40$ (ծառ):

Խնձորենիները 4 շարքով են տնկված, ամեն շարքում՝ 5 ծառ: Ամեն շարքում 5 ծառ է, ուրեմն 4 շարքում՝ 4 այդքան, այսինքն՝ 4 անգամ ավելի՝ $4 \times 5 = 20$ (ծառ):

Այգում խնձորենիները 20-ն են, իսկ կեռասենիները՝ 40-ը, ուրեմն այգում ընդամենը $20 + 40 = 60$ ծառ կա:

Հուշում

Եթե երեխան աշակիսի բացատրությունը չհասկանա, կարող եժ իրադրությունը պայմանականորեն նկարել:

Արի խնդիր լուծենք

Նկարին նայելով հաշվիր՝ քաղցրավենիքը քանի՞ կիլոգրամ է:

2. Աննան 3 գրիչ ու 6 տետր գնեց: Մի գրիչը 40 դրամ արժեք, իսկ մի տետրը 30 դրամ: Աննան քանի՞ դրամ վճարեց:

Նուժիր ու պարասխանով փեչ արուգիր:

Ճառեր: 300 մետր:

Ազատ նավարկություն

(Եթե խնդիրները լուծելիս դժվարանաս, վերևում լուծված խնդիրներին նայիր: Կարդա, ուշադիր մտածիր ու խնդիրը հաստատ կլուծես:)

1. Ընկերներս ու ես 3 շաբթ խնձորենի տնկեցինք (ամեն շաբթում՝ 5 ծառ), իսկ եղբայրս ու իր ընկերները՝ 2 շաբթ (ամեն շաբթում՝ 8 խնձորենի) տնկեցին: Բոլորս միասին քանի՞ ծառ տնկեցինք:
2. Դպրոցով 3 ավտոբուսով և 4 մարդատար մեքենաներով էքսկուրսիա գնացինք: Ամեն ավտոբուսի մեջ 15 մարդ էր նստել, իսկ ամեն մեքենայի մեջ՝ 5 մարդ: Քանի՞ մարդ էր էքսկուրսիա գնացել:
3. Մեր այգու խնձորի բերքը 3 արկղի մեջ հավասար (ամեն արկղում՝ 14 կգ) լցրինք, իսկ մնացածը՝ 5 տոպրակի մեջ (ամեն մեկում՝ 4 կգ): Ընդամենը քանի՞ կիլոգրամ խնձոր էինք հավաքել:
4. Երբ մատիտներս 7 տուփի մեջ հավաքեցի (ամեն տուփում՝ 20-ը), մնացածը 2 փոքր տոպրակի մեջ (ամեն մեկում՝ 12-ը) տեղավորվեց: Քանի՞ մատիտ ունեի:
5. Գանձանակիս 10-դրամանոցները 4 տուփի մեջ տեղավորվեցին (ամեն մեկում՝ 10 հատ), իսկ 20-դրամանոցները՝ 1 տուփի մեջ (20 հատ): Կարո՞ղ ես հաշվել՝ գանձանակիս մեջ ինչքան փող էր հավաքվել:
6. Վինի-Թուխը նոր մեղրը 15 բանկայի մեջ տեղավորեց (ամեն մեկում՝ 4 կգ), իսկ մնացածը՝ 2 բանկայով (ամեն մեկում՝ 3

կզ) Դնչիկին տվեց: Վինի-Թուխը քանի՞ կիլոգրամ նոր մեղր էր ստացել:

7. Չմռան համար մթերված կարտոֆիլը 10 արկղի մեջ հավասար (ամեն արկղում՝ 15 կգ) լցրինք, իսկ մնացածը՝ 2 պարկի մեջ (ամեն պարկում՝ 12 կգ): Ընդամենը քանի՞ կիլոգրամ կարտոֆիլ էինք մթերել:
8. Մանկատան երեխաների համար մեր հավաքած գրքերը 7 արկղի մեջ դասավորելուց հետո (ամեն արկղում՝ 30 գիրք) մնացած գրքերը 2 տոպրակի մեջ դրեցինք (ամեն մեկում՝ 6 գիրք): Քանի՞ գիրք էինք հավաքել:
9. Պապիկիս 80-ամյակին մենք երկու միկրոավտոբուսով և 3 մարդատար մեքենաներով քաղաքից դուրս գնացինք: Ամեն միկրոավտոբուսում 12 մարդ կար նստած, իսկ ամեն մեքենայի մեջ՝ 5 մարդ: Եթե կարո՞ղ ես, հաշվիր՝ քանի՞ հոգով նշեցինք պապիկիս 80-ամյակը:
10. Քաջ Նազարն իր սպանած ճանճերը գեղեցիկ տուփերի մեջ դասավորեց՝ մարդկանց մոտ գլուխը գովելու համար: 25 մեծ տուփի մեջ մեծ ճանճերը դրեց (ամեն մեկում՝ 20 ճանճ), իսկ 20 փոքր տուփի մեջ՝ փոքրերը (ամեն մեկում՝ 25 հատ): Քաջ Նազարը քանի՞ ճանճ էր սպանել:
11. Գրադարանի համար գնած գրքերը կապոցներով դպրոց տարանք: Գրքերի 11 կապոցներից ամեն մեկում 13 գիրք էր, իսկ մնացած 5 կապոցներից ամեն մեկում՝ 10: Դպրոց քանի՞ գիրք տարանք:
12. 3 ավտոբուսով և 6 մարդատար մեքենայով զբոսաշրջիկներ Մատենադարան եկան: Ամեն ավտոբուսի մեջ 25 մարդ էր նստել, իսկ ամեն մեքենայի մեջ՝ 5 մարդ: Քանի՞ մարդ էր Մատենադարան էքսկուրսիա եկել:
13. Տարբեր երկրների փողերի հավաքածուս 10 դարակի մեջ դասավորեցի (յուրաքանչյուրում՝ 35 հատ), իսկ ավելացած 13-ը՝ փոքր լաթե տոպրակի մեջ: Հավաքածուիս մեջ քանի՞ փող կա:
14. Գրախանութից մեր գնածը կապոցներով դպրոց տարանք: Գրքերի 15 կապոցներից ամեն մեկում 30 գիրք էր, իսկ տետրերի 5 կապոցներից ամեն մեկում՝ 100 տետր: Քանի՞ գիրք և տետր էինք գնել:
15. Այսօր 5 կգ վարունգ և 4 հաց գնեցի: Մի կգ վարունգը 400 դրամ արժեք, իսկ մի հացը՝ 120 դրամ: Ինչքա՞ն փող ծախսեցի:

